

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm005269

Dane szczegółowe

Właściciel: **wujo**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **II wojna światowa (Polska)**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **b.d.**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **! Bez sygnatur wytwórcy**
Wytwórca: **! Bez sygnatur wytwórcy**
Średnica: **16.0 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●-|-**
Profil: **(| - dwuwarstwowy, wypukło-płaski**

Występujące elementy

- korona [otwarta; 3-pałki]
- orzeł

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-09-14 15:12**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.07.07

Opis guzika btrm005269

Polski guzik wojskowy dla PSZ (?) - według wzoru 1928

© buttonarium.eu

Awers przedstawia orła w koronie otwartej o trzech kwiatonach, z głową zwróconą w swoją prawą stronę, z tzw. przepaską zakończoną rozetami z piór przypominającymi pięcioramiennie gwiazdy. Przepaska, zwana również *sztynglami* umieszczona jest w górnej części skrzydeł orła. Na obrzeżu guzika, 2 mm od brzegu, znajduje się wypukła obwódka (1 mm grubości i 1 mm wysokości). Rysunek awersu nie jest do końca typowy dla polskich guzików wojskowych wzór 1928.

Rewers bez sygnatur wytwórcy.

Przeznaczenie i datowanie

Guzik ten jest wzorowany na guzikach wzór 1928, może jest to wersja wykonana poza granicami kraju np. dla Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.

Guzik wzór 1928

Guzik ten jest określany mianem **wzór 1928**, gdyż nowy wizerunek godła państwowego, który widnieje na tym guziku, został wprowadzony na mocy: *Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach*^[1], (Dz. U. z 1927 r. Nr 115, poz. 980) **zaczął obowiązywać od dnia 29 marca 1928 roku**. Nowy wizerunek orła został zaprojektowany przez profesora Zygmunta Kamińskiego^[2] i był wzorowany na orle z epoki Stefana Batorego. Rozkaz Ministra Spraw Wojskowych, opublikowany w Dzienniku Rozkazów Nr 11/1928 z dnia 1 maja 1928 r. poz. 129 - *Godła państwowe w wojsku*^[3]. (Dz. Rozk. M. S. Wojsk. z 1 maja 1928 r., Nr 11, poz. 129) regulował wszelkie sprawy związane ze zmianą wizerunku godła państwowego, w tym na guzikach mundurowych. Guziki te były przeznaczone dla oficerów i szeregowych. *Guziki mundurowe z orzełkami dotychczasowego rysunku* zezwolono donosząc do dnia 28 marca 1930 roku. Nowe mundury i płaszcze musiały być zaopatrzone już w *guziki z wizerunkiem orła nowego wzoru*. Szczegóły techniczne dotyczące guzików pozostawiono takie, jak to określał Rozkaz Ministra Spraw Wojskowych opublikowany w Dzienniku Rozkazów Nr 10/1927 z dnia 24 marca 1927 r. poz. 85 - *Guziki mundurowe dla oficerów i szeregowych - uzupełnienie przepisów ubioru polowego wojska*^[4]. (Dz. Rozk. M. S. Wojsk. z 24 marca 1927 r., Nr 10, poz. 85) *Guziki (.) wykonane z białego metalu, masywne, o wymiarach: duży guzik o średnicy 22 mm., mały guzik o średnicy 16 mm.* Guziki duże (grubość blachy 1,5 mm) noszone były na piersiach bluzy mundurowej i płaszcza, na rękawach, na dragonach (pas z tyłu płaszcza) i na kieszeniach. Guziki małe (grubość blachy 1,25 mm) noszone były na naramiennikach, na podpince czapki oraz rozcięciu płaszcza oficerskiego.

Źródła

 [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)

 ^[1] [Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach .](#)

 ^[2] [Wikipedia.pl - Zygmunt Kamiński \(malarz\)](#)

 ^[3] [Śląska Biblioteka Cyfrowa - Dziennik Rozkazów, 1928, R. 11, nr 11](#)

 ^[4] [Śląska Biblioteka Cyfrowa - Dziennik Rozkazów, 1927, R. 10, nr 10](#)

 [Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999](#)

 [Kustowski W. - POLSKIE GUZIKI REGULAMINOWE NIEWOJSKOWE od 1918 roku, Kraków 2014](#)

 [POLSKIE GUZIKI WOJSKOWE w XX wieku, Elbląg 1988](#)

 [Wikipedia.pl - Godło Rzeczypospolitej Polskiej](#)

 [Wikipedia.pl - Polski orzeł wojskowy](#)

 [Wikipedia.pl - Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie](#)

 [Wikipedia.pl - Wojsko Polskie \(II RP\)](#)

Wytwórca: ! Bez sygnatur wytwórcy

Starsze guziki nie były w ogóle sygnowane, zdecydowana większość guzików wykonanych techniką odlewu też nie posiadała oznaczeń wytwórcy. Niektórzy producenci nie podpisywali swoich wyrobów lub tylko czasowo ich nie znakowali (np. na początku swojej działalności). Francuskie guziki wojskowe, z okresu wojen napoleońskich, przeważnie nie były sygnowane, zwłaszcza te z uszkiem typu *koszyczek*. Współczesne, cywilne guziki ozdobne w zdecydowanej większości nie posiadają żadnych oznaczeń wytwórcy. Na podstawie braku sygnatury trudno wyciągać jakiegokolwiek wnioski na temat wytwórcy, czy chociażby kraju pochodzenia. Jedyną podpowiedzią jest budowa guzika, która w pewnych sytuacjach może być pomocna w przypisaniu danego guzika do producenta, kraju, czy epoki.

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:45**